

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**Факультет музичного мистецтва
Кафедра теорії та історії музики**

**ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ
У ВИЩІЙ ШКОЛІ**

Програма та навчально-методичні матеріали до курсу

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-наукова програма – Музичне мистецтво

Ступінь вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Харків, 2023

УДК 378.147:001.895](073)

I-66

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
(протокол № 12 від 25.05.2023 року)
Рекомендовано кафедрою теорії та історії музики
(протокол № 14 від 16.05.2023 р.)

Рецензенти:

Коновалова І. Ю., доктор мистецтвознавства, доцент, зав. кафедри теорії та історії музики Харківської державної академії культури

Бреславець Г. М., кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри естрадного та народного співу, заступник декана факультету музичного мистецтва Харківської державної академії культури

Розробник : доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри теорії та історії музики ХДАК **Польська Ірина Іллівна**

I-66 Інноваційні методи викладання у вищій школі : прогр. та навч.-метод. матеріали з навчальної дисципліни для здобувачів третього рівня вищої освіти за напрямом підготовки 02 «Культура і мистецтво», спеціальністю 025 «Музичне мистецтво», освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво» / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т музичного мистецтва, Каф. теорії та історії музики ; [розроб. Польська І. І.]. Харків : ХДАК, 2023. 20 с.

УДК 378.147:001.895](073)

© Харківська державна академія культури, 2023 р.

© Польська І. І., 2023 р.

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань <u>02 мистецтво</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
	Напрямок підготовки <u>02 мистецтво</u> (шифр і назва)		
Індивідуальне науково-дослідне завдання	Спеціальність <u>025 музичне мистецтво</u>	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 60		2-й	2-й
	Семестр		
		3-й	
		Лекції	
		6 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2	Ступінь: Доктор філософії 025	12 год. практи., 2 год. семін.	4 год. семін.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		40 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: залік 3 сем.	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання — 0,5 аудиторних/самостійна

для заочної форми навчання — аудиторних/самостійна

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Інноваційні методи викладання у вищій школі» призначена для аспірантів – здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівню зі спеціальності 025 – «Музичне мистецтво».

Програма вивчення навчальної дисципліни «Інноваційні методи викладання у вищій школі» складена відповідно до освітньо-наукового ступеню підготовки докторів філософії з мистецтвознавства галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 025 Музичне мистецтво.

Курс «Інноваційні методи викладання у вищій школі» спрямований на надання аспірантам теоретико-методологічної бази для кваліфікованої науково-дослідницької праці в сфері сучасної музичної педагогіки; формування теоретичних знань, практичних

вмінь та навичок, необхідних для наукової діяльності молодих музикознавців; виховання науковців-фахівців високого рівня відповідно кваліфікації «доктор філософії з мистецтвознавства».

Курс «Інноваційні методи викладання у вищій школі» є **обов'язковою навчальною дисципліною**, на вивчення відводиться 60 годин / 2 кредити ECTS. Розподіл цього обсягу у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять є таким:

для денної форми навчання:

- загальна кількість годин – 60;
- тижневих годин: аудиторних – 2, самостійної роботи аспірантів – 4;
- аудиторних занять 20 год., з них лекцій – 6 год., практичних занять – 12 год., семінарських занять – 2 год.

Зміст даної програми обумовлений пріоритетним значенням принципу єдності теоретичного, історичного та практичного підходів до процесів становлення і кристалізації сучасних систем музичного виховання, музичної педагогіки та музичної освіти.

Передумовами для вивчення дисципліни є комплекс музично-історичних, музично-теоретичних та музично-виконавських дисциплін, що є базовими для формування фахових компетентностей на освітньо-науковому рівні «доктор філософії» зі спеціальності «музичне мистецтво». Курс «Інноваційні методи викладання у вищій школі» є щільно пов'язаним у педагогічному процесі з фаховими виконавськими дисциплінами, дисциплінами музично-історичного та методико-педагогічного циклів.

Спираючись на вимоги до підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої музичної освіти за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво», навчальна дисципліна «Інноваційні методи викладання у вищій школі» суттєво поглиблює та посилює науково-професійну підготовку майбутніх докторів філософії за спеціальністю 025 – «Музичне мистецтво».

Своєю чергою, здобутий у ході вивчення навчальної дисципліни «Інноваційні методи викладання у вищій школі» науково-професійний досвід у вигляді системи знань, умінь і компетентностей стане вагомим теоретичним підґрунтям проходження аспірантами науково-педагогічної практики і успішної підготовки ними дисертаційного дослідження.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є специфіка провідних інноваційних методів та систем викладання та музичної освіти ХХ – початку ХХІ ст.

Провідна роль в програмі навчальної дисципліни «Інноваційні методи викладання у вищій школі» належить розкриттю інноваційного характеру музичної педагогіки ХХ – початку ХХІ ст., визначенню основних принципів і методів сучасної професійної музичної педагогіки та вищої музичної освіти, її концептуальних відмінностей, провідних тенденцій розвитку; висвітленню методологічних засад та інновацій в системі музичної освіти в Україні, висвітленню еволюційних трансформацій вищої музичної освіти ХХ – початку ХХІ ст. в контексті зміни мистецьких і педагогічних парадигм; визначенню інноваційних тенденцій розвитку професійної музичної педагогіки та вищої музичної освіти у ХХ – поч. ХХІ ст., вивченню провідних авторських інноваційних музично-педагогічних методів, систем та концепцій ХХ – початку ХХІ ст., а також аналізу сучасних проблем дистанційного навчання у вищій музичній освіті та перспектив його розвитку.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових розділів:

1. Інноваційні методи викладання в системі вищої музичної освіти як предмет професійного вивчення.
2. Провідні авторські інноваційні методи музичної педагогіки ХХ – початку ХХІ ст.

Метою викладання навчальної дисципліни «Інноваційні методи викладання у вищій школі» є методологічна професіоналізація здобувачів третього (освітньо-наукового)

рівня вищої музичної освіти зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво», надання їм сучасної науково-методологічної бази для подальшої кваліфікованої музично-педагогічної праці; формування теоретичних і практичних фахових компетентностей, необхідних для підготовки дисертаційних досліджень з проблематики цієї наукової галузі відповідно кваліфікації «доктор філософії».

Основними завданнями дисципліни «Інноваційні методи викладання у вищій школі» є:

1. Сформувати загальну систему знань з інноваційних методів сучасної музичної педагогіки вищої школи, що стосуються її формування та розвитку, теоретико-методологічних та практичних засад, провідних напрямів, проблемних сфер та сучасних тенденцій.

2. Усвідомити місце та роль інноваційних методів сучасної музичної педагогіки вищої школи в загальній системі сучасної музичної науки та практики.

3. Надати обґрунтовані знання про історичне становлення та розвиток інноваційних музично-педагогічних методів як важливої складової сучасної музичної науки, що поєднує знання про сутність, історію, теорію та практику сучасної музичної педагогіки.

4. Поглибити знання про інноваційні тенденції розвитку професійної музичної педагогіки та вищої музичної освіти у ХХ – поч. ХХІ ст.

5. Розширити уявлення про специфіку еволюційних трансформацій вищої музичної освіти ХХ – початку ХХІ ст. в контексті зміни мистецьких і педагогічних парадигм.

6. Розширити знання про основні проблеми та інноваційні перспективи музичної педагогіки сучасності.

7. Виявити методологічну специфіку дистанційного викладання в музичних вищих навчальних закладах.

8. Засвоїти знання про загальну характеристику провідних сучасних авторських інноваційних методів та концепцій творчої музичної педагогіки ХХ – початку ХХІ ст.

9. Поглибити уявлення про методологічні засади та інновації в системі вищої музичної освіти в Україні.

10. Розширити уявлення про інноваційні методи викладання в системі вищої музичної освіти як предмет професійного вивчення.

11. Усвідомити основні методологічні принципи музично-педагогічних систем Б. Бартока – З. Кодаї та К. Орфа.

12. Усвідомити провідні засади сучасних інноваційних методів викладання С. Судзукі та Х. Хайнер.

Основні компетентності та програмні результати навчання:

Навчальна дисципліна «Інноваційні методи викладання у вищій школі» використовується для формування компетентності та програмні результати навчання, визначених освітньою програмою фахової підготовки аспірантів за спеціальністю 025 – музичне мистецтво,

У результаті вивчення дисципліни «Інноваційні методи викладання у вищій школі» аспіранти повинні оволодіти таким комплексом компетентностей:

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу у сфері культури і мистецтва на основі цілісної системи історичних і теоретичних знань та сформованих особистих художніх і морально-ціннісних орієнтирів.
- ЗК 2. Здатність до роботи з усім спектром архівних, літературних, фахових, нотних, загальнонаукових, аудіо- та відео- джерел з урахуванням характерних ознак найважливіших тенденцій сучасного музикознавства, а також до застосування

методологічних знань для осмислення особливостей світових, і, зокрема, українських історико-культурних, теоретичних та практичних реалій.

- ЗК 3. Здатність працювати в міжнародному контексті з використанням сучасних інтернет-технологій для організації і забезпечення власної інноваційної наукової та педагогічної діяльності у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації.

Професійні компетентності:

- СК 2. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в освітньо-науковій діяльності.
- СК 3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.
- СК 5. Здатність доцільно застосовувати новітні музикознавчі концепції, а також пояснювати сучасні музичні явища і процеси.
- СК 6. Здатність аналітично мислити і практично застосовувати навички систематизації та узагальнення інформації, працювати з іншомовними науковими текстами за напрямом досліджень.

Очікувані програмні результати навчання:

Вивчення даної освітньої компоненти деталізує такі програмні результати навчання:

- РН 1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з музичної культури та мистецтва і на межі предметних галузей, а також дослідницькі вміння та навички, достатні для проведення наукових досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.
- РН 3. Презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові проблеми музичного мистецтва, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.
- РН 6. Застосовувати загальні принципи та методи музикознавчої науки у власних наукових розвідках та у викладацькій практиці.
- РН 8. Професійно викладати дисципліни музикознавчого циклу на рівні, що відповідає отриманій освітньо-науковій кваліфікації.
- РН 10. Бути здатним до саморозвитку і самовдосконалення протягом життя, нести відповідальність за навчання інших.

Знати :

- специфіку інноваційних методів викладання в системі вищої музичної освіти як предмету професійного вивчення;
- загальну характеристику сучасних інноваційних методів та концепцій музичної педагогіки;
- специфіку еволюційних трансформацій вищої музичної освіти ХХ – початку ХХІ ст. в контексті зміни мистецьких і педагогічних парадигм;
- інноваційні тенденції розвитку професійної музичної педагогіки та вищої музичної освіти у ХХ – поч. ХХІ ст.
- основні проблеми та інноваційні перспективи музичної педагогіки сучасності;
- загальні методологічні засади та інновації в системі вищої музичної освіти в Україні;
- методологічну специфіку дистанційного викладання в музичних вищих навчальних закладах;
- загальні риси провідних сучасних авторських інноваційних методів та концепцій творчої музичної педагогіки ХХ – початку ХХІ ст.;
- основні методологічні принципи музично-педагогічної системи Б. Бартока – З. Кодаї;
- основні методологічні принципи музично-педагогічної системи К. Орфа;
- основні засади інноваційного методу викладання С. Судзукі;

- основні засади інноваційного методу викладання Хелен Хайнер;
- сучасну проблематику наукових досліджень у галузі інноваційних методів та концепцій творчої музичної педагогіки ХХ – початку ХХІ ст.;
- базові категорії та поняття музичної педагогіки як науки.

вміти :

- самостійно та вільно орієнтуватися в теоретичних положеннях інноваційних методів викладання у сфері сучасної музичної педагогіки і вищої музичної освіти;
- визначати специфіку еволюційних трансформацій вищої музичної освіти ХХ – початку ХХІ ст. в контексті зміни мистецьких і педагогічних парадигм;
- визначати інноваційні тенденції розвитку професійної музичної педагогіки та вищої музичної освіти у ХХ – поч. ХХІ ст.;
- визначати основні проблеми та інноваційні перспективи музичної педагогіки сучасності;
- надати характеристику методологічних засад та інновацій в системі вищої музичної освіти в Україні;
- визначити методологічну специфіку дистанційного викладання в музичних вищих навчальних закладах;
- надати загальну характеристику провідних сучасних авторських інноваційних методів та концепцій творчої музичної педагогіки ХХ – початку ХХІ ст.;
- визначати основні методологічні принципи музично-педагогічної системи Б. Бартока – 3. Кодаї;
- визначати основні методологічні принципи музично-педагогічної системи К. Орфа;
- охарактеризувати інноваційний метод викладання С. Судзукі;
- охарактеризувати інноваційний метод викладання Хелен Хайнер;
- мати уявлення про творчі методи музичної педагогіки, які використовуються у вітчизняній практиці музичної освіти;
- обґрунтовувати власну думку щодо дискусійних проблем методологічної та практичної царини сучасної музичної педагогіки та вищої музичної освіти;
- застосовувати базову термінологію педагогічної сфери музичного мистецтва;
- застосовувати базові теоретичні знання з вивчення інноваційних методів викладання в наукових розвідках.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 60 годин / 2 кредити ECTS.

Критерієм оцінювання результатів навчання є досягнення аспірантом мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Засобами діагностики успішності навчання є інструктивно-методичні матеріали до семінарських занять, індивідуальні навчально-дослідні завдання, завдання для періодичного (модульного) контролю, комплексні контрольні роботи, питання до заліку.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є залік; реферати, есе; презентації та виступи на наукових заходах.

3. Зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ ЯК ПРЕДМЕТ ПРОФЕСІЙНОГО ВИВЧЕННЯ

Тема 1. Інноваційні методи викладання в системі вищої музичної освіти в контексті зміни мистецьких і педагогічних парадигм

Предмет і мета курсу «Інноваційні методи викладання у вищій школі».

Інноваційний характер творчої музичної педагогіки ХХ – поч. ХХІ ст.

Сучасна вища музична освіта, її особливості та типологія.

Основні методологічні засади та провідні вектори інноваційного розвитку сучасної вищої музичної освіти. Методологічні інновації в розвитку системи європейської вищої музичної освіти ХХ – поч. ХХІ ст.

Реформування системи професійної музичної освіти згідно нових сучасних стандартів.

Тема 2. Сучасна музична педагогіка та її методологічні відмінності.

Специфіка сучасної музичної педагогіки. Методологічні засади та змістовні ознаки сучасної музичної педагогіки та їх відмінності від принципів викладання в минулі часи.

Особливості взаємодії об'єктивного та суб'єктивного чинників в музичному виконавстві, музичній педагогіці та музичній освіті кінця ХХ – початку ХХІ ст.

Проблеми стилю та текстології в сучасній професійній музичній педагогіці. Музична текстологія та її роль в сучасній музичній педагогіці та музичній освіті. Значення історично-стильового підходу до вивчення творів різних епох в сучасній музичній педагогіці та музичному вихованні.

Специфіка історичної реконструкції композиторських і виконавських стилів минулого у виконавсько-педагогічній музичній практиці ХХ – початку ХХІ ст.

Тема 3. Система музичної освіти в Україні: методологічні засади та інновації

Сучасна система професійної музичної освіти в Україні. Структурні та змістовно-методологічні засади системи професійної музичної освіти в сучасній Україні. Європейський вимір реформування системи музичної освіти в Україні: сучасні стратегії та перспективи.

Творчі методи у вітчизняній практиці музичної педагогіки. Актуальні сучасні педагогічні методи творчого розвитку креативних здібностей, музичного мислення та мистецько-виконавського потенціалу майбутніх музикантів.

Втілення новітніх експериментальних методів у сучасній вітчизняній практиці музичної педагогіки і музичної освіти. Творчі педагогічні принципи та інноваційні методи видатних вітчизняних музикантів-практиків.

Тема 4. Методи дистанційного навчання в системі вищої музичної освіти.

Дистанційна освіта як явище доби інформаційного суспільства. Позитивні та негативні аспекти дистанційного навчання.

Методологічна специфіка дистанційного викладання музично-теоретичних, музично-історичних та фахових виконавських дисциплін в музичних вищих навчальних закладах.

Сучасні проблеми дистанційного навчання у вищій музичній освіті та перспективи розвитку.

РОЗДІЛ 2. ПРОВІДНІ АВТОРСЬКІ ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ МУЗИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ ХХ – ПОЧ. ХХІ СТ.

Тема 5. Музично-педагогічні системи Б. Бартока – З. Кодаї та К. Орфа.

Загальна характеристика провідних авторських інноваційних методів творчої музичної педагогіки ХХ – поч. ХХІ ст. (методи Б. Бартока – З. Кодаї, К. Орфа, Е. Жак-Далькроза, М. Монтессорі, Б. Яворського, Л. Баренбойма, С. Судзукі, Х. Хайнер, ін.).

Загальні методологічні засади музично-педагогічної системи Б. Бартока – З. Кодаї. Інноваційний характер методів Б. Бартока – З. Кодаї в музичній педагогіці ХХ ст.

Метод релятивної сольмізації: принципи, специфіка, зміст. Особливості розвитку ладового слуху, ритму та творчих здібностей в музично-педагогічній системі Б. Бартока – З. Кодаї. Роль музично-педагогічної системи Б. Бартока – З. Кодаї (насамперед методу релятивної сольмізації) у розвитку сучасної світової музичної педагогіки.

Загальні змістовно-методологічні засади музично-педагогічної системи К. Орфа. Інноваційний характер методів К. Орфа в музичній педагогіці ХХ ст. Принципи розвитку слуху, ритму та творчих здібностей в системі музичного виховання К. Орфа. Колективне музикування за системою Орфа і його інструментарій.

«Шульверк» К. Орфа як теоретико-методологічне втілення принципів системи творчого музичного виховання К. Орфа. Роль творчих методів К. Орфа у розвитку сучасної світової музичної педагогіки.

Тема 6. Інноваційні методи викладання С. Судзукі та Х. Хайнер

Інноваційний характер методу С. Судзукі в контексті музичної педагогіки кінця ХХ – початку ХХІ ст. Основні методологічні засади музичної педагогіки С. Судзукі. Роль інноваційних творчих методів музичного викладання С. Судзукі у розвитку сучасної світової музичної педагогіки.

Інноваційний характер методу викладання Хелен Хайнер в контексті музичної педагогіки кінця ХХ – початку ХХІ ст. Основні методологічні засади музичної педагогіки. Х. Хайнер. Система «Soft Mozart» Х. Хайнер. Роль інноваційних творчих методів музичного викладання Х. Хайнер у розвитку сучасної світової музичної педагогіки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	с	інд	с.р.		л	п	с	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Інноваційні методи викладання в системі сучасної вищої музичної освіти як предмет професійного вивчення												
Тема 1. Інноваційні методи викладання в системі вищої музичної освіти в контексті зміни мистецьких і педагогічних парадигм	6	1	2				6	9	1			8
Тема 2. Сучасна музична педагогіка та її методологічні відмінності	6	1	2				6	9	1			8
Тема 3. Система вищої музичної освіти в Україні: методологічні засади та інновації		1	2				7	9	1			8
Тема 4. Методи дистанційного навчання в системі вищої музичної освіти	6	1	2				7	9	1			8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Разом за розділом 1	38	4	8			26	36	4				32
Розділ 2. Провідні авторські інноваційні методи музичної педагогіки XX – поч. XXI ст.												
Тема 5. Музично-педагогічні системи Б. Бартока – З. Кодаї та К. Орфа.	6	1	2	1		7	12	1		2		9
Тема 6. Інноваційні методи викладання С. Судзукі та Х. Хайнер	6	1	2	1		7	12	1		2		9
Разом за розділом 2	22	2	4	2		14	24	2		4		18
Усього годин	60	6	12	2		40	60	6		4		50

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Інноваційні методи викладання в системі вищої музичної освіти як предмет професійного вивчення	2
2	Сучасна музична педагогіка та її методологічні відмінності	2
3	Система вищої музичної освіти в Україні: методологічні засади та інновації	2
4	Методи дистанційного навчання в системі вищої музичної освіти	2
5	Музично-педагогічні системи Б. Бартока – З. Кодаї та К. Орфа	2
6	Інноваційні методи викладання С. Судзукі та Х. Хайнер	2
	Разом	12

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Музично-педагогічні системи Б. Бартока – З. Кодаї та К. Орфа	1
2	Інноваційні методи викладання С. Судзукі та Х. Хайнер	1
	Разом	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Інноваційні методи викладання в системі вищої музичної освіти в контексті зміни мистецьких і педагогічних парадигм	6
2	Сучасна музична педагогіка та її методологічні відмінності	6
3	Система вищої музичної освіти в Україні: методологічні засади та інновації	7
4	Методи дистанційного навчання в системі вищої музичної освіти	7
5	Музично-педагогічні системи Б. Бартока – З. Кодаї та К. Орфа	7
6	Інноваційні методи викладання С. Судзукі та Х. Хайнер	7

Разом	30
-------	----

8. Форми поточного та підсумкового контролю;

Методи навчання

Лекційні, семінарські заняття, самостійна робота, робота у фонотеці, в бібліотеках та в Інтернеті, засвоєння комплексу навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД).

Форми контролю

Усне опитування, письмове тестування, реферат, оцінки за відповіді та доповіді на семінарських заняттях, презентація, поточний контроль, підсумковий контроль (залік).

Розподіл балів, які отримують аспіранти

Розділ 1				Розділ 2		Підсумковий контроль (залік)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6		100
8	8	8	8	14	14	40	

Розподіл балів за формами контролю.

- відвідування заняття (пара) — 1; ... 15 пар — до 15 балів
- відповідь під час семінару — 3-4; ... 3 семінари — до 12 балів
- усне опитування — 1-2; ... 3 усних опитування — до 6 балів
- підготовка та виступ з рефератом — 4-5 балів
- залік — від 60 до 90 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Критерії оцінювання результатів навчання

A 90-100 (відмінно): аспірант відвідував усі аудиторні заняття, має повний конспект лекцій, творче орієнтується в матеріалі курсу, якісно виконував усі контрольні завдання, постійно брав активну участь в обговоренні проблемних питань дисципліни.

B 82–89 (добре): аспірант відвідував переважну більшість аудиторних занять, має конспект лекцій, вільно орієнтується в матеріалі курсу, доволі повно виконував контрольні завдання, брав участь в обговоренні проблемних питань дисципліни.

C 74–81 (добре): аспірант відвідував більшість аудиторних занять, має конспект лекцій, орієнтується в більшості проблем з курсу, виконував контрольні завдання, іноді брав участь в обговоренні проблемних питань дисципліни.

D 64–73 (задовільно): аспірант відвідував частину аудиторних занять, відсутній конспект частини лекцій, орієнтується в деяких проблемах з курсу, виконував деякі контрольні завдання, майже не брав участі в обговоренні проблемних питань дисципліни.

E 60–63 (задовільно): аспірант відвідав незначну частину аудиторних занять, відсутній конспект більшості лекцій, поверхово розуміється в проблемах курсу, більшість контрольних завдань не виконані або виконані на низькому рівні, уникав обговорення проблемних питань дисципліни.

FX 35–59 (незадовільно з можливістю повторного складання): аспірант пропустив більшість аудиторних занять, немає конспекту лекцій, дуже поверхово розуміється в проблемах курсу, контрольні завдання не були виконані, практично не брав участь в обговоренні проблемних питань дисципліни.

F 0–34 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни): аспірант не відвідував або майже не відвідував заняття з даної дисципліни, не має конспекту лекцій, не розуміється в проблемах курсу, контрольні завдання не виконувалися, уникав обговорення проблемних питань дисципліни.

10. Методичне забезпечення

Опорні конспекти лекцій; комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД); матеріали фонотеки, бібліотечні матеріали, ілюстративні матеріали.

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З КУРСУ

Практичне заняття № 1

Тема: Інноваційні методи викладання в системі вищої музичної освіти як предмет професійного вивчення

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Обґрунтувати інноваційний характер творчої музичної педагогіки ХХ – поч. ХХІ ст.

Завдання 2. Визначити особливості та типологію сучасної вищої музичної освіти.

Завдання 3. Надати загальну характеристику основних методологічних засад та провідних векторів інноваційного розвитку сучасної вищої музичної освіти.

Завдання 4. Охарактеризувати методологічні інновації в розвитку системи європейської вищої музичної освіти ХХ – поч. ХХІ ст.

Завдання 5. Надати загальну характеристику сучасних педагогічних технологій розвитку музичної креативності.

Завдання 6. Висвітлити шляхи реформування системи професійної музичної освіти згідно нових сучасних стандартів.

Література: 1-2; 4-6; 8-10; 12-16; 19-23; 24-26; 27-35; 37-44; 52.

Практичне заняття № 2

Тема: Сучасна музична педагогіка та її методологічні відмінності

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Визначити методологічні засади та змістовні ознаки сучасної музичної педагогіки та їх відмінності від принципів викладання в минулі часи.

Завдання 2. Розкрити особливості взаємодії об'єктивного і суб'єктивного чинників в музичному виконавстві, музичній педагогіці та музичній освіті кінця ХХ – поч. ХХІ ст.

Завдання 3. Обґрунтувати роль проблем стилю та текстології в сучасній професійній музичній педагогіці.

Завдання 4. Охарактеризувати значення історично-стильового підходу до вивчення творів різних епох в сучасній музичній педагогіці та музичному вихованні.

Завдання 5. Визначити специфіку історичної реконструкції композиторських і виконавських стилів минулого у виконавсько-педагогічній музичній практиці ХХ – початку ХХІ ст.

Література: 2; 9-10; 15; 19-21; 25; 27; 28-29; 32-34; 38-43; 45-47; 54; 59.

Практичне заняття № 3

Тема: Система музичної освіти в Україні: методологічні засади та інновації

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Висвітлити структурні та змістовно-методологічні засади системи професійної музичної освіти в сучасній Україні.

Завдання 2. Охарактеризувати сучасні стратегії та перспективи європейського виміру реформування системи музичної освіти в Україні.

Завдання 3. Надати загальну характеристику творчих педагогічних принципів та інноваційних методів видатних вітчизняних музикантів-практиків.

Література: 1; 3-4; 6-8; 13-14; 16; 18-22; 24; 27-29; 30-34; 37; 40-42; 46-50.

Практичне заняття № 4

Тема: Методи дистанційного навчання в системі вищої музичної освіти

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Охарактеризувати дистанційну освіту як явище доби інформаційного суспільства.

Завдання 2. Визначити позитивні та негативні аспекти дистанційного навчання.

Завдання 3. Обґрунтувати методологічну специфіку дистанційного викладання музично-теоретичних, музично-історичних та фахових виконавських дисциплін в музичних вищих навчальних закладах.

Завдання 4. Визначити сучасні проблеми дистанційного навчання у вищій музичній освіті та розкрити перспективи його розвитку.

Література: 11; 45; 54; 59.

Практичне заняття № 5

Тема: Музично-педагогічні системи Б. Бартока – З. Кодаї та К. Орфа.

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Визначити особливості розвитку ладового слуху, ритму та творчих здібностей в музично-педагогічній системі Б. Бартока – З. Кодаї.

Завдання 2. Охарактеризувати зміст, специфіку та основні принципи методу релятивної сольмізації.

Завдання 3. Розкрити специфіку колективного музикування за системою Орфа і його інструментарію.

Завдання 4. Надати загальну характеристику «Шульверка» К. Орфа як теоретико-методологічного узагальнення принципів системи творчого музичного виховання К. Орфа.

Завдання 5. Обґрунтувати роль творчих методів Б. Бартока – З. Кодаї та К. Орфа у розвитку сучасної світової музичної педагогіки.

Література: 17-18; 36; 39-40; 44; 55.

Практичне заняття № 6

Тема: Інноваційні методи викладання С. Судзукі та Х. Хайнер

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Обґрунтувати інноваційний характер методів С. Судзукі та Хелен Хайнер в контексті музичної педагогіки кінця ХХ – початку ХХІ ст.

Завдання 2. Охарактеризувати основні методологічні засади музичної педагогіки С. Судзукі.

Завдання 3. Визначити основні методологічні засади музичної педагогіки Х. Хайнер.

Завдання 4. Розкрити інноваційний зміст системи «Soft Mozart» Х. Хайнер.

Завдання 5. Визначити роль інноваційних творчих методів музичного викладання С. Судзукі та Х. Хайнер у розвитку сучасної світової музичної педагогіки.

Література: 53-54; 56-59.

ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ з курсу

Семінарське заняття № 1

Тема: Музично-педагогічні системи Б. Бартока – З. Кодаї та К. Орфа.

Питання для обговорення:

1. Інноваційний характер методів Б. Бартока – З. Кодаї в музичній педагогіці ХХ ст.
2. Метод релятивної сольмізації: принципи, специфіка, зміст.
3. Особливості розвитку ладового слуху, ритму та творчих здібностей в музично-педагогічній системі Б. Бартока – З. Кодаї.
4. Загальні змістовно-методологічні засади музично-педагогічної системи К. Орфа.
5. Колективне музикування за системою Орфа і його інструментарій.
6. «Шульверк» К. Орфа як теоретико-методологічне втілення принципів системи творчого музичного виховання К. Орфа.
7. Роль творчих методів Б. Бартока – З. Кодаї та К. Орфа у розвитку сучасної світової музичної педагогіки.

Література:

1. Куришев Є.В., Куришева Л.К. Теорія та практика музично-естетичного виховання за системою К.Орфа. – К. : ІСДОУ, 1994
2. Марчук Н.О. Педагогічна концепція Золтана Кодая // Музично-педагогічні концепції видатних педагогів музикантів: Посібник. Рівне, 1993. – С.18-22.
3. Савчук Г. Музично-педагогічні погляди Золтана Кодая // Мистецтво та освіта. 2008. №4. С. 25-27.
4. Тайнель Е. Музичне виховання за методом відносної сольмізації. Перша частина.

- Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Дрогобич: Коло, 2001. 212 с.
5. Тайнель Е. Теорія та практика загального музичного виховання за методом відносної сольмізації (Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів). Дрогобич: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2007. 392 с.
 6. Човрій С. Ю. Музично-педагогічна концепція Золтана Кодая // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Вип. 23. С.204-206.
 7. Frazee J. Orff Schulwerk today: nurturing musical expression and understanding, 2006. – 256 p.

Семінарське заняття № 2

Тема: Інноваційні методи викладання С. Судзукі та Х. Хайнер

Питання для обговорення:

1. Інноваційний характер методу С. Судзукі в контексті музичної педагогіки кінця ХХ – початку ХХІ ст.
2. Основні методологічні засади музичної педагогіки. С. Судзукі.
3. Роль інноваційних творчих методів музичного викладання С. Судзукі у розвитку сучасної світової музичної педагогіки.
4. Інноваційний характер методу викладання Хелен Хайнер в контексті музичної педагогіки кінця ХХ – початку ХХІ ст.
5. Основні методологічні засади музичної педагогіки. Х. Хайнер.
6. Система «Soft Mozart» Х. Хайнер.
7. Роль інноваційних творчих методів музичного викладання Х. Хайнер у розвитку сучасної світової музичної педагогіки.

Література:

1. About the Suzuki Method // Suzuki Association of the Americas. URL: <https://suzukiassociation.org/about/suzuki-method/>
2. Gorbunova I.B., Hiner H. Music Computer Technologies and Interactive Systems of Education in Digital Age School. Conference Communicative Strategies of Information Society: Proceedings of the International. Advances in Social Science, Education and Humanities Research. (CSIS 2018). Available at: <https://doi.org/10.2991/csis-18.2019.25>.
3. Hermann, Evelyn. Shinichi Suzuki: The Man and his Philosophy. Warner Brothers Publications, 1981, ISBN 0-87487-589-7.
4. International Suzuki Association Website [1] Retrieved January 14, 2016.
5. Kreitman, Edward. Teaching from the Balance Point: A Guide for Suzuki Teachers, Parents, and Students. Western Springs School of Talent Education Publications, Western Springs, IL, 1998.
6. Webster P. Computer-based technology and music teaching and learning. The new handbook of research on music teaching and learning. NY: Oxford University Press, 2002: 416 – 439.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Інноваційний характер творчої музичної педагогіки ХХ – поч. ХХІ ст.
2. Сучасна вища музична освіта, її особливості та типологія.
3. Основні методологічні засади та провідні вектори інноваційного розвитку сучасної вищої музичної освіти.

4. Методологічні інновації в розвитку системи європейської вищої музичної освіти ХХ – поч. ХХІ ст.
5. Реформування системи професійної музичної освіти згідно нових сучасних стандартів.
6. Методологічні засади та змістовні ознаки сучасної музичної педагогіки та їх відмінності від принципів викладання в минулі часи.
7. Особливості взаємодії об'єктивного та суб'єктивного чинників в музичному виконавстві, музичній педагогіці та музичній освіті кінця ХХ – початку ХХІ ст.
8. Проблеми стилю та текстології в сучасній професійній музичній педагогіці та музичній освіті.
9. Специфіка історичної реконструкції композиторських і виконавських стилів минулого у виконавсько-педагогічній музичній практиці ХХ – початку ХХІ ст.
10. Структурні та змістовно-методологічні засади системи професійної музичної освіти в сучасній Україні.
11. Європейський вимір реформування системи музичної освіти в Україні: сучасні стратегії та перспективи.
12. Творчі методи у вітчизняній практиці музичної педагогіки.
13. Втілення новітніх експериментальних методів у сучасній вітчизняній практиці музичної педагогіки і музичної освіти.
14. Творчі педагогічні принципи та інноваційні методи видатних вітчизняних музикантів-практиків.
15. Дистанційна освіта як явище доби інформаційного суспільства.
16. Позитивні та негативні аспекти дистанційного навчання.
17. Методологічна специфіка дистанційного викладання музично-теоретичних, музично-історичних та фахових виконавських дисциплін в музичних вищих навчальних закладах.
18. Сучасні проблеми дистанційного навчання у вищій музичній освіті та перспективи розвитку.
19. Загальна характеристика провідних авторських інноваційних методів творчої музичної педагогіки ХХ – поч. ХХІ ст.
20. Інноваційний характер методів і систем викладання Б. Бартока – З. Кодаї та К. Орфа та їх роль у розвитку сучасної світової музичної педагогіки.
21. Метод релятивної сольмізації Б. Бартока – З. Кодаї: принципи, специфіка, зміст.
22. «Шульверк» К. Орфа як теоретико-методологічне втілення принципів системи творчого музичного виховання К. Орфа.
23. Інноваційний характер методів С. Судзукі та Хелен Хайнер в контексті музичної педагогіки кінця ХХ – початку ХХІ ст.
24. Основні методологічні засади музичної педагогіки. С. Судзукі.
25. Основні методологічні засади музичної педагогіки Х. Хайнер.
26. Система «Soft Mozart» Х. Хайнер.
27. Роль інноваційних творчих методів музичного викладання С. Судзукі та Х. Хайнер у розвитку сучасної світової музичної педагогіки.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ З КУРСУ

1. Антонюк О. В. Інтеграція України в європейський освітній простір // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : науковий журнал / гол. ред. Рожок В. І. 2009. № 2 (3). С. 19-24.
2. Берегова О. Академічне музичне мистецтво та сучасні інформаційно-комунікаційні технології: дискурс взаємодії // Аспекти історичного музикознавства. 2016. № 8. С. 24–35.

3. Бистрова Ю. В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України // Право та інноваційне суспільство. 2015. №1 (4). С. 27-33.
4. Богуцький Ю. П. Потенційні перспективи культурної динаміки в контексті самоорганізації суспільства // Культура і сучасність: Альманах. 2007. № 2.
5. Болонський процес і реформування вищої освіти Франції / Упоряд. Г. Г. Крючков, В. В. Бурбело. К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2004. 164 с.
6. Борейко Г. Гуманітарії в контексті культуротворчих процесів // Мистецтвознавчі записки : [зб. наук. пр.] / Держ. акад. кер. кадрів культури і мистец. К., 2006. С. 95–99.
7. Вища освіта України — європейський вимір: стан, проблеми, перспективи. Матеріали підсумкової колегії (21 березня 2008 року, м. Київ) / Освіта України. Спецвипуск. 2008. №21–22 (905). 19 березня. С. 328.
8. Волков С. Особистість і час: культурологічний вимір // Часопис національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського; К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2015. Вип. 3. С. 123–126.
9. Дряпіка В. І. Теорія і практика формування ціннісних орієнтацій педагога-музиканта. К. : Кіровоград, 2000. 226 с.
10. Замороцька В. В. Дистанційне навчання у формуванні інструментально-виконавської компетентності майбутніх учителів музики // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». 2019. Вип. 2 (45). С.70-74.
11. Інновації в освіті і науці окремих країн Європи, Азії та Америки: Інформаційний бюлетень наукового проекту «Інноваційний університет – інструмент інтеграції в європейський освітній і науковий простір» / Міністерство освіти і науки України; Ужгородський національний університет; ННІ євроінтеграційних досліджень; за ред. І. В. Артёмова. Вип. 4. Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2015. 204 с.
12. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : Монографія / за ред. П. Ю. Сауха. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. 496 с.
13. Козій Н. Мобілізація ресурсів фахової періодики для перепідготовки викладачів вищих навчальних закладів культури і мистецтв // Вісн. Кн. палати. 2004. № 8. С. 29–33.
14. Козир А. В. Вступ до акмеології мистецької освіти : навч.-метод. посібник / А. В. Козир, В. І. Федоришин. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. 263 с.
15. Кузнєцова І. В. Нелінійне мислення як стратегія розвитку культурно-мистецької освіти України // Вісн. Держ. акад. кер. кадрів культури і мистец. 2009. № 1. С. 7–13.
16. Куришев Є.В., Куришева Л.К. Теорія та практика музично-естетичного виховання за системою К.Орфа. Київ : ІСДОУ, 1994
17. Марчук Н.О. Педагогічна концепція Золтана Кодая // Музично-педагогічні концепції видатних педагогів музикантів: Посібник. Рівне, 1993. С.18-22.
18. Матюхін В. П. Проблеми впровадження Болонської системи на виконавських факультетах у вищих навчальних закладах мистецтв // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : науковий журнал / гол. ред. Рожок В. І. 2009. № 2 (3). С. 24-32.
19. Музична освіта в Україні : Сучасний стан, проблеми розвитку : Матеріали наук.-практ. конф. / Академія мистецтв України; Голова ред. колегії акад. І. Д. Безгін. Київ : Кий, 2001. 174 с.
20. Негребецька О. Роль інноваційних технологій у сучасній музичній освіті // Наукові записки [Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Сер. : Педагогічні науки. 2012. Вип. 103. С. 212-217.
21. Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: монографія / за ред. І. А. Зязюна. Київ: Віпол, 2000. 365 с.
22. Олексюк О. М. Формування духовного потенціалу студентської молоді. К : КПК, 1996. 253 с.
23. Опанасюк О. Іntenціонально-стильовий вимір європейської та української музичної

- культури кінця ХІХ — початку ХХІ ст. // Синергетична парадигма простору культури: монографія / наук. ред В. Шульгіна. Київ: НАКККіМ, 2014. 176 с.
24. Організація та зміст становлення професійної підготовки в умовах національної системи освіти: Зб.наук. праць // Проблеми сучасного мистецтва і культури / За ред. Г.Є.Гребенюка. Х.: Каравела, 1999. 202 с.
 25. Орлова Т. Метамистецтвознавство в контексті культурологічних інтенцій сучасності // Мистецтвознавство України: зб. наук. пр. Київ: СПД Кравчук В., 2004. Вип. 4. С. 249 – 261.
 26. Польська І. І. Методологічна проблематика в сучасному музикознавстві // Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури / за заг. ред. В. М. Шейка. Харків : ХДАК, 2014. Вип. 46. С. 267–275.
 27. Пошуки взаємодії сучасної педагогіки, мистецтва та освіти (проблеми теорії та практики): Зб. наук. пр. Вип. 2. К.: МКА, 1997. 80 с.
 28. Професійна підготовка фахівців вищої школи в умовах оновленої парадигми освіти : Зб. наук. пр. // Проблеми сучасного мистецтва і культури. Х.: Каравела, 1999. 136 с.
 29. Пяковський І. До питання національної ідентифікації в музичному мистецтві // Українське музикознавство. Вип. 35. К., С. 300–303.
 30. Рожок В. І. Болонські домовленості й мистецьке навчання. URL: <http://www.osvita.org.ua/bologna/vprov/articles/00.html>
 31. Рожок В. Мистецька освіта і Болонський процес: Системна модернізація освітньо-кваліфікаційної структури мистецького, зокрема музичного навчання // Уряд. кур'єр. 2005.4 серп. (№ 143). С.12.
 32. Рожок В. І. Музична освіта в Україні на межі століть: реалії, проблеми та перспективи // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : науковий журнал / гол. ред. Рожок В. І. 2009. №1(2). С. 3-14.
 33. Рожок В. Освіта і Болонський процес //Музика. 2006. № 1. С. 18-19.
 34. Рожок В. І. Реформування музичної освіти в контексті болонського процесу: (порівняльний аналіз) // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : науковий журнал / гол. ред. Рожок В. І. 2009. № 2. С.11-18.
 35. Савчук Г. Музично-педагогічні погляди Золтана Кодая // Мистецтво та освіта. 2008. №4. С. 25-27.
 36. Себкова Х. Акредитація і забезпечення якості вищої освіти в Європі // Вища школа : Науково-практичне видання. 2005. № 2. С. 77–84.
 37. Суходуб Т. Європейський вектор вітчизняної освіти: проблеми та перспективи // Філософіяосвіти: Науковий часопис. 2006. № 3. С. 7–21.
 38. Тайнелъ Е. Музичне виховання за методом відносної сольмізації. Перша частина. Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Дрогобич: Коло, 2001. 212 с.
 39. Тайнелъ Е. Теорія та практика загального музичного виховання за методом відносної сольмізації (Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів). Дрогобич: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2007. 392 с.
 40. Формування творчої особистості в інформаційному просторі сучасної культури: зб. ст. Харків: СОНАТ, 2004. 144 с.
 41. Формування творчої особистості в інформаційному просторі сучасної культури: зб. ст. Харків: СОНАТ, 2005. 200 с.
 42. Цареградська Т. В. Музична теорія у вищому навчальному закладі: що далі? // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : науковий журнал / гол. ред. Рожок В. І. 2009. № 2 (3). С. 52-60.
 43. Човрій С. Ю. Музично-педагогічна концепція Золтана Кодая // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Вип. 23. С.204-206.
 44. Швець Г. О. Сучасні інноваційні методи викладання у вищій школі. URL: <http://naukam.triada.in.ua//index.php/konferentsiji/33-chetverta-vseukrajinska-praktichno->

piznavalna-internet-konferentsija/42-suchasni-innovatsijni-metody-vikladannya-u-visshij-shkoli

45. Шейко В. М. Вища освіта в країнах Заходу: соціальні та етичні аспекти / Харк. держ. акад. культури. Х. : ХДАК, 1999. 152 с.
46. Шейко В. Культура України в глобалізаційно-цивілізаційному вимірі (іст.-метод. аспекти): моногр.; Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології. К., 2011. 624 с.
47. Шейко В. М. Підготовка науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації в Харківській державній академії культури / Василь Шейко, Микола Каністратенко, Наталя Кушнарєнко // Вісн. Кн. палати. 2011. № 6. С. 20–23.
48. Шейко В. М. Трансформація освітніх процесів у Харківській державній академії культури у 2011/2012 навчальному році // Вісник Харківської держ. акад. культури : зб. наук. пр. Вип. 37 / Харк. держ. акад. культури ; відп. ред. В. М. Шейко. Х. : ХДАК, 2012. С. 4–29.
49. Шейко В. М. Харківська державна академія культури на шляху реформування: стан та перспективи (2009/2010–2010/2011 навч. рр.) // Вісн. Харк. держ. акад. культури : зб. наук. пр. Х., 2011. Вип. 32. С. 4–24.
50. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : Підручник. Київ: Знання-Прес, 2002. 295 с.
51. Юдкін І.М. Нариси німецької музичної культури другої половини ХХ ст. / НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського. К. : Наукова думка, 1994. 183 с.
52. About the Suzuki Method // Suzuki Association of the Americas. URL: <https://suzukiassociation.org/about/suzuki-method/>
53. Gorbunova I.B., Hiner H. Music Computer Technologies and Interactive Systems of Education in Digital Age School. Conference Communicative Strategies of Information Society: Proceedings of the International. Advances in Social Science, Education and Humanities Research. (CSIS 2018). Available at: <https://doi.org/10.2991/asis-18.2019.25>.
54. Frazee J. Orff Schulwerk today: nurturing musical expression and understanding, 2006. – 256 p.
55. Hermann, Evelyn. Shinichi Suzuki: The Man and his Philosophy. Warner Brothers Publications, 1981, ISBN 0-87487-589-7.
56. International Suzuki Association Website [1] Retrieved January 14, 2016.
57. Kreitman, Edward. Teaching from the Balance Point: A Guide for Suzuki Teachers, Parents, and Students. Western Springs School of Talent Education Publications, Western Springs, IL, 1998.
58. Webster P. Computer-based technology and music teaching and learning. The new handbook of research on music teaching and learning. NY: Oxford University Press, 2002: 416 – 439.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури
2. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського
3. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
5. Інтернет-ресурси;
 - Мета – українська пошукова система. URL : <http://www.meta-ukraine.com>.
 - Пошукова система Google. URL : <http://www.google.com>.
 - The Bologna Declaration and Music: Website of the European Association of Conservatoires (AEC). URL: <http://www.bologna-and-music.org/>.
 - An EAIE Comment: The European Higher Education Area Joint Declaration of the European Ministers of Education Signed in Bologna, 19 June // Сайт Берлінського

- самміту по Болонському процесу [http: www.bologna-berlin 2003](http://www.bologna-berlin2003.org/).
- Innovation in Higher Arts Education (2001–2004). URL : <http://www.isoc.siu.no/isocii.nsf/projectlist/10048>.
 - Наукова періодика України — <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334> –.
 - Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського — mtlib.org.ua/
- Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка — <http://korolenko.kharkov.com/e-katalog.html>
- Культура України — <http://ku-khsac.in.ua/>
 - Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти — <http://num.kharkiv.ua/share/intermusic/>
 - Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського — <http://naukvisnyknmau.com.ua/>
 - Українське музикознавство — <http://musicology.com.ua/>
 - Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка — <https://muzuniversum.com/index.php/journal>
 - Аспекти історичного музикознавства — [http:// num.kharkiv.ua/share/aspekty/](http://num.kharkiv.ua/share/aspekty/)
 - Науковий вісник Одеської національної музичної академії імені А.В.Нежданової «Музичне мистецтво і культура» — <http://music-art-and-culture.com/index.php/music-art-and-culture-journal>
 - Мистецтвознавчі записки — <http://journals.uran.ua/mz>
 - Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство — <https://nakkkim.edu.ua/science/vidannya-akademiji>
 - Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва — <http://journals.uran.ua/visnyknakkkim>

Навчальне видання

**ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ
У ВИЩІЙ ШКОЛІ**

**Програма та навчально-методичні матеріали
до курсу**

Укладач:

І.І. Польська, доктор мистецтвознавства, професор

Комп'ютерний набір І.І. Польська
Комп'ютерна верстка І. Колесник

Друкується в авторській редакції

План 2023

Підписано до друку _____ 2023 р. Формат 60x84/16

Гарнітура «Times». Папір для мн. ап. Друк ризограф

Ум. друк. арк. ____ Тираж 100. Зам № ____

ХДАК, 61057, Харків -57, Бурсацький узвіз, 4

Надруковано в лаб. множ. техніки ХДАК

